N^RO 92.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 18. SIERPNIA ROKU 1798. W SOBOTĘ

z Petersburga 27. Lipca.

Imperator Jmść z okoliczności zeyścia z tego świata Arcy Xiężny Austryackiey Kristyny, Małżonki Xcia Alberta Sasko Cieszyńskiego, nakazał dwotygodniowa żałobę, która się zaczynać miała d. 26. t. m.

z Wieduia 4. Sierpnia.

Minister zagranicznych interessow Hrabia de Cobenzl wyiechał do Berlina. Naypoźnieysze listy od granic Tureckich potwierdzaią rapporta dawnicy odebrane, o nagłym cofnieniu się z pod Widdińskiey twierdzy woysk Porty Ottomańskiey, które tak spieszne i nie porzadne było, że rokoszanie uciekaiących ścigaiąc nie mała zdobycz w zysku odnieśli.

Passwan Oglou ma teraz otwarte do czynienia pole, stronnicy iego i żołnierze wyszedłszy z groźnego niebespieczeństwa nowym pałaia mestwem. Słychać że Diwan ostatecznych użyć chce srzodkow do zakończenia woyny domowey, która iakozkolwiek się powiedzie; ruinę przynosi kraiowi; czego więc bronią nie dokazał Seraskier, Sułtan zamysła pokonać dobrocią.

D. 22. Lipca przybył do Semlina Generał nad granicą kommenderuiący Baron de Vins. Gdy się o tym dowiedział Basza Belgradzki, oświadczył chęć osobistego z nim widzenia się, co iednak do kilku dni odłożyć musiano, dla nagłych zatrudnień Wodza naszego. Grecy u nas mieszkaiacy odebrali wiadomość, że Toulońska flotta do portu Saloniki zawineła; ale to nie zdaie się do prawdy podobna.

z Pragi 29. Lipca z Gazety Lipskiey.

D. 27. przybył z Wiednia do naszey stolicy Minister Stanu Hrabia de Cobenzl z tąd poiechał do Neustadt, obiadował u Arcy Xcia Karola, i dalszą podróż przedsięwziął do Berlina.

z Londinu 27. Lipca z Gazety N. Hamburgskiey.

Przysłany od Lorda S. Vincent Officyer doniosł Admiralicyi, że fregata od eskadry Nelsona potkawszy d. 18. Czerwca na morzu śrzodziemnym Francuzką, po długiey i krwawey bitwie onę zabrała. Ten statek z Malty wysłany, miał na sobie Generała Baraguey d'Hilliers, na Włoskich Kampaniach wsławionego; ten widząc na czym się rzecz miała zakończyć, wrzucił do morza depesze, i poddał się w niewolę.

Z Plymouth wysłano ieszcze na wzmocnienie flotty przed Brestem krążącey pod kommendą Lorda Bridport, ieden okręt od 110. armat, 1. od 98. 1. od 80. 3. od 74. i 3. fregaty. Od brzegow Hollenderskich codziennie do Yarmouth, zprowadzaią statki neutralne lub nieprzyiacielskie, ktore do portow zemkniętych wniść usiłowały. Flottę Lorda Duncan Admiralicya znacznie wzmocnić kazała.

Sidney Smith z 3. okrętami od 80. armat wkrótce ma odpłynąć do flotty Lorda S. Vincent. W Woolwich, Shernes, i Chatam uzbraiaią 6. bombardyerskich statkow nowym sposobem budowanych. Wszystkim okrętom liniowym, które znayduią się w portach pomienionych zalecono wychodzić pod żagle, iak tylko wygotowane i opatrzone będą, dla złączenia się z eskadrami, do których są przywiązane.

Generałowie Królewskim Woyskiem kommenderuiący w Irlandyi, nie maią dziś po ustałey szczęśliwie woynie, innego zatrudnienia, iak tylko przyimować poddaiącychi się buntownikow. W Arklow 4. tysiące ludu broń złożyło, otrzymawszy amnestia. Toż uczynił Generał Dundas w Kilkullew z 500. Defenders; Generał Needham z 3. tysiącami. Hrabstwa Carlow, Kilkenny, Castletown zupełną spokoyność odzyskały. Spodziewana w Ministerium Irlandzkim odmiana ieszcze nie nastąpiła. Kanclerz Lord Clare oddalił się z kraiu. Wice Król Cornwallis nie pochwala rządu dawnego. Stara się dziś poznać doskonale stan wnetrzny Krolestwa. Rzecz cała ukończywszy, poda uwagi swoie Królowi Jmci, ażeby czyniąc odmiany potrzebne zapobiedz dalszym rozruchom.

Z Lisbony wypłynąć ma eskadra z kil-

ku Portugalskich okrętow złożona, do morza srzodziemnego, dla złączenia się z eskadrą Admirała Nelson. U nas 10. nowych regimentow milicyi zaciągac kazano. Konwoie bez których według nowego prawa dziś żaden okręt kupiecki nie może przedsięwziąć żeglugi, tak są urządzone, iż trzy razy na tydzień flotty z portow całego Królestwa mogą wychodzić.

W Indyi Wschodniey Kapitan Pakenham wezwał do poddania się główną Batawow osadę na wyspie Timor, Coupong nazwaną. Już miał na ląd wysiadać dla podpisania kapitulacyi, gdy został ostrzeżony o spisku przez mieszkańcow, Malais zwanych, knowanym, na wyrznięcie wszystkich Anglikow. Szturm więc Pakenham ni chętnie przypuścił, wziął miasto, zrabował, i na powietrze wysadził.

Na wyspie Jamaice żółta gorączka panuie. Na statku, który z tamtąd przybył do Bristol, w drodze umarło ludzi 11. W Irlandyi niedawno 14 dowodzcow buntu wydano rządowi. Z papierow znalezionych pokazało się, że spiskowych liczba wynosiła 167. tysięcy. W powiatach niektórych ieszcze Defenders broni złożyć nie chcą, nie tracąc nadziei otrzymania zagranicznych posiłkow.

Xiąże Wallii po ostatnim przypadku zdrów iest zupełnie. Królewna Amelia, która szkodliwie niedawno nogę obraziła, ma używać morskiey kąpieli. Pierwszy Minister ciągle iest słaby; mieszka na wsi w domu Przyiaciela swoiego, Oratora Izby Niższey. Między wydanemi rządowi przez Irlandczykow dowodzcami, znayduią się przednieysi: Aylmer, i Reynolds.

z Philadelfii 22. Czerwca z Gazety N. Hamburgskiey.

w Portach naszych wiele tysięcy ludu zatrudnia się teraz uzbroieniem statkow woiennych, które zasłaniać maią handel od napaści tylekroć doświadczoney, cierpianey tak długo. Jakożkolwiek umysły obywatelskie bydź mogą rozdwoione w opiniach, lud cały pochwalił srzodki od rządu przedsięwzięte, wypowiedzenia zaś woyny nie pragną Amerykanie, zwłaszcza Kwakrowie głośno mówią za pokoiem.

Łożyliśmy iuż 200. tysięcy piastrow na uzbroienie fregat naszych. Dadzą więcey obywatele, gdy tego honor narodu i pożytek wyciągać będzie Ochotę ich i powolność mierzyć można z licznych adressow do Prezydenta Stanow Adams przesłanych, w ten czas, gdy ten Kongressowi kommunikować kazał opisanie negocyacyi przez Posłow Rpltey, Pinckney, Marshall, ł Gerry, przed zaczęciem zerwaney.

Godna iest powszechney wiadomości odpowiedź tegoż Prezydenta na pismo młodzi miasta New Brunswick. ,, Wiele-,, ście zawarli, powiada, w kilku słowach. ,, Jedno z wami rozumiem o pretensyach ,, Francuzkich. Każą nam prosić przebaczenia, za krzywdę i obelgę, którą Amerykanow karmili. Każą ieszcze płacić ,, za tysiączne statki wydarte kupcom naszym. Każą zyskowne narodowi zrywać ,, przymierza, zawierać szkodliwe.,,

,, To wszystko gdy iuż dopełniemy, ,, człowiek mieniący się dobrze położonym ,, u Direktoryatu Paryskiego, obiecuie swo- ,, im kredytem wyiednać audyencyą dla ,, Posłow naszych u Ministra zagranicznych ,, interessow. Amerykanie młodzi! przebóg! ,, moglibyście pragnąć życia w takim na- ,, rodzie i pod takim rządem, któryby ,, zuchwałą mowę i niesłychane pretensye ,, spokoynie i podle przyimował.

W pismie zaś dnia wczorayszego do Kongressu przesłanym, Adams donoszac o wyieździe z Paryża Ministrow Pinckney i Marshal, o zatrzymaniu P. Gerry &c. przestrzega Prawodawcow, że mocno iest postanowiony nie wysyłać nowych do Direktoryatu, aż pierwey odbierze zapewnienie, że przyięci i traktowani będą, iak przystoi Reprezentuiącym narod potężny wolny, i niepodległy.

z Paryża 26. Lipca z Gazety Berlińskiey.

Ambassador Porty Ottomańskiey miał długą rozmowę z Ministrem zagranicznych interessow Talleyrand Perigord wraz po przybyciu gońca z Constantinopola. Diwan mu rozkazał zapytać się wyraźnie, iaki iest skryty zamiar Toulońskiey flotty. Goniec odesłany wkrótce został; powiadaią iednak że Ambassador nie otrzymał wyraźney odpowiedzi. O tey flocie w Paryżu nie ma żadnych wiadomości urzędowych.

Dawno iuż Amerykański poseł P. Gerry prosił o pasport, chcąc za granicę wyiechać. Czyniąc zadość żądaniu iego Talleyrand Perigord, napisał list bardzo długi. Naprzód radzi, ażeby się został w Paryżu, doniosł rzetelnie o wszystkim Prezydentowi Adams, i czekał nowych instrykcyi; chociaż na mocy pierwszych mógł sam ieden prowadzić negocyacyą, i zawierać ugodę.

Potym przypomina, iakim sposobem Amerykańscy Posłowie, unikaiąc osobistey z Ministrem Francuzkim rozmowy dla mało ważnych przyczyn, traktuiąc z osobami obcemi, od Direktoryatu nie umocowanemi, co większa nieznaiomemi w Paryżu cudzoziemcemi, oszukać się dali; przyimuiąc ich słowa za wyraz życzenia władzy wykonawczey, Prezydentowi Stanow, i Kongressowi całemu rapport błędny przesłali.

Nakoniec oświadcza, że nie uważaiąc na roskaz od Kongressu wydany, chwytania statkow Francuzkich, i zabronienie

związkow między dwóma niedawno zprzymierzonemi narodami handlowych, co wszakże iawnym iest woyny zapowiedzeniem, Direktoryat pragnie pokoiu; kazał iednak Amerykańskie statki w portach zatrzymać, ażeby miał czym nadgrodzić szkodę przez Francuzow ponieść się mogącą.

Chce Direktoryat kłótnie zakończyć sposobem przyiacielskim; czuiąc wstręt nieprzezwyciężony uważania Amerykanow za nieprzyiacioł tego narodu, któremu winni są niepodległość, z którym wspólnie krew przelewali walcząc z nieprzyiacielem powszechnym; czekać będzie końca spokoynie; i nie wprzód weźmie się do broni, aż Amerykanie rozpoczną sami nieprzyiacielskie kroki.

Direktoryat przełożył Radzie 500 konieczną potrzebę puszczenia w cyrkulacyą 25 millionow mandatow, dla zgaszenia długu publicznego. Lud Paryski od kilku dni ogląda na Sekwanie 18 statkow, któremi zprowadzono Włoskie monumenta. Przy tych znayduią się 4 lwy żywe, tyleż sępow bardzo wielkich, młody niedźwiedź, dwa białe wielbłądy, i wiele innych ptakow lub zwierząt do menażeryi narodowey. Czekamy przybycia innych statkow.

Garnerin Fizyk temi dniami odprawił ósmą podróż powietrzną, z obywatelką Henry. Ta gdy w Ezanville na ląd wystąpiła, Garnerin daley poleciał; rozumieliśmy że uda się prosto do prawego skrzydła armii Angielskiey; lecz wiatr gwałtowny uniosł w stronę. W nocy unosząc się nad Paryżem, cały ballon illuminował, co niektórzy kometą bydź rozumieli.

Ex Direktor Neufchateau obioł już urząd Ministra sprawy wewnętrznych interessow. Poprzednikowi Letourneux powierzono administracyą dóbr skarbowych. Bywszy w Madrycie Poseł Truguet, przed wyiazdem do Paryża wyzwany na poiedynek od iednego z Panow Hiszpańskich, doniosł o tym zdarzeniu Królowi Jmći Katolickiemu; Monarcha wyzywaiącego do aresztu wziąć kazał.

Flotta Toulońska pewnie d. 16 Czerwca z Malty wypłyneła. Angielska od portu Bresteńskiego na krok oddalić się nie chce. Direktoryat znosząc przyczynę zawiści i niesnasek, zalecił regimentom, które na różnych kampaniach w nadgrodę otrzymały chorągwie z chwalebnemi napisami, złożyć one w ręku swoich Kommendantow, ażeby na wieczną pamięć służyły. Na ich mieyscu nowe rozdać kazano.

z Madritu 8 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Nowo przybyły Ambassador Francuzki Guillemardet miał publiczną audiencyą u Monarchy naszego, i Królowey Jmci. Chcąc zachęcić poddaństwo do składek dobrowolnych na publiczną potrzebę narodu, Królestwo Jchmć, chcą ustąpić tey summy, połowę iaka dotąd wychodziła na utrzymanie ich dworu; serwis nad potrzebę zbywaiący, do meńnicy odnieść kazali; wiele kleynorow koronnych zprzedawać maią.

Według listow z Cadix odebranych nasiona buntu w roku zeszłym na flotcie Angielskiey rzucone do tych czas wygubione nie są. D. 1 Lipca na eskadrze Lorda S. Vincent powieszono trzech maytkow; nazaiutrz 6. dnia potym trzeciego 11 pod sądem znayduie się winowa cow 60. Fregacie niedawno z Anglii przybyłey, pomieniony Admirał zbliżać się zabronił do woiennych okrętow.

z Berlina 7 Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

W przeszły piątek; dzień doroczny narodzenia Króla Jmci, odprawiono w Charlottenburgu obrządek chrztu S. nad nowo narodzoną Królewną. Imiona iey dano: Fryderyka, Ludwika, Karolina, Wilhelmina. Do chrztu trzymana była imieniem Króla Jmci Szwedzkiego, Szwedzkiey i Angielskiey Królowy.

z Mediolanu 20 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Od dni 15 wielka część armii Francuzkiey pociągneła z tąd do Romanii i Ferrary. Generał Baraguey d' Hilliers z Malty płynąc do Genui, przez Anglikow zabrany został w niewolę. Bliskim był podobnego losu Tallien na okręcie Lodi żegluiący do Generała Buonaparte z Toulonu. Lecz statek iego d. 4 Lipca pod Porto-longone odpor dawszy nieprzyiacielowi, zawinoł do Civita-vechia.

Zdrowie Oyca S. bynaymniey się nie polepszyło. Reinard Ministrer Francuzki u Dworu Toskańskiego, na d. 6 miał u JS. długą audiencyą; po którey rozeszła się w kraiu pogłoska, że przez wzgląd na wiek i zdrowie Pius 6 nie będzie przymuszony wyieżdżać do Sardynii, wolne maiąc mieszkanie w Klasztorze Kartuskim blisko Florenzyi, lub też gdzie mu się podoba.

Insurgentow Piemonskich podzielono na regimenta. Wszyscy przechodzą w służbę RPtey Rzymskiey. Liguryiski Direktoryat wyznaczył 3 Kommissarzow, dla weyrzenia w przyczynę klęsk poniesionych pod Oneille na końcu krótkiey woyny. Zganiwszy ten postępek prawodawcy, kazali wyznaczyć radę woyskową; ta sądzić będzie którzy Officyerowie lub żołnierze nie dopełnili obowiązkow swoich.

Minister policyi niedawno w stolicy naszey i po wszystkich Departamentach Cisalpińskich, zamalować roskazał wiele obrazow Xsa Pana, N. M. P. i S. Józefa.

Wierny lud Mediolański, chociaż do S. religii przodkow swoich gorliwie przywiązany, spokoynie patrzał na tę odmianę. Lecz inaczey się stało w Waltelinie, która od Grisonow oderwana do RPtey naszey zeszłego roku przyłączoną została.

Oburzyli się mieszkańce; kilka tysięcy wieśniakow stanęło pod bronią, dowodzi Xiądz ieden zachęcaiąc pospólstwo do mężnego przy wierze stawania; kokardę wzięli biało-czerwoną. Direktoryat uwiadomiony o tym rozruchu, nie mieszkaiąc liczne diwizye przesłał do Valteliny, z roskazem prędkiego przywrócenia spokoyności powszechney; co że wkrótce nastąpi, nadzieię mamy.

Do Liworny d. 12 wbiegł statek, na którym kilku Maltańskich kawalerow. Przez nich pewną odebraliśmy wiadomość, że Admirał Nelson d. 25 Czerwca stanoł przed Maltą; nazaiutrz póyść miał w pogoń za Francuzami z całą eskadrą, zostawiwszy kilka statkow na zamknięcie portu. Toulońska flotta pod żagle wyszła d. 16, 17, i 18 bieg swóy zwracaiąc ku wschodowi.

W Malcie, gdy ukazała się flotta Generała Buonaparte, nie było nad 12 Niemieckich Kawalerow. Francuzcy broń podnieść nie śmieli przeciw swoim współziomkom: Hiszpańscy woiować odmówili przeciwko narodowi z Królem Jmcią Katolickim zprzymierzonemu; umysłow rozróżnienie w niwecz obróciło przedziwne rozrządzenia, które wielki Mistrz Baron Hompesch uczynił wcześnie na długą obronę twierdzy.

Rozumieliśmy, że umowa d. 28 Czerwca między Francyą i Dworem Sardyńskim zawarta, tym bardziey poddanie Turińskiey citadelli, koniec położy wszelkim sporom. Stało się przeciwnie, nowey burzy lękać się przychodzi; kray Piemontski, pod czas woien otwartych nawet, nigdy nie był w stanie kritycznieyszym nad teraznieyszy. Rzecz się ma w następuiącym sposobie.

Generał en chef Brune pisał d. 9 list długi do Kawalera Borghese Posła Sardyńskiego w Mediolanie. Zarzuca mu, że Wodzowie Piemontscy łamiąc umówioną insurgentom amnestią, wielu wprowadzonych na zasadzkę zamordowali; że Dwor Turiński nikogo ieszcze według traktatu z więzienia wypuścić nie kazał; że traktatu względem amnestyi zawartego w Turinie, dotąd nie ogłoszono.

Wymawia kommenderuiącego w Tortonie Generała Augros który prześladowanym insurgentom dał w twierdzy zchronienie. Obwinia Piemontczykow o postępowanie w kraiu sposobem nieprzyiacielskim z żołnierzami Francuzkiemi, których wielu na drogach zabito. Generał Solar kommenderuiący w Alexandryi, gdy mu się skarżono, miał odpowiedzieć, że to iest błąd milicyi, która Francuzow insurgentami bydź rozumiała.

Naostatek powiada, że w kraiu Liguryiskim Piemontczykowie drzewo wolności wycieli, wybieraią kontribucye, broń sobie wydawać każą. Rzuca podeyrzenie na Ministrow Króla Jmci Sardyńskiego, i oswiadcza chęć utrzymania spokoyności kraiowey, co według brzmienia ostatnich traktatow, obowiązkiem iest woyska i Francuzkich Generałow.

To przełożywszy wyraża. 1. Wolność ma bydź przywrócona uwięzionym insurgentom, 2. Citadella Turińska w żywność opatrzona na dwa miesiące, broń wszelką i ammunicye z tamtąd uprowadzone przed wkroczeniem załogi Francuzkiey, powrócić maią Piemontczykowie. 3. Milicye i inne woyska rozpuścić przechodzące etat w pokoiu zwyczayny. 4. Hrabiemu de Solar odebrać w Alexandryi kommendę.

z Wenecyi 28 Lipca z Gazety Berlińskiey.

Liczba woysk Austryackich pomnaża się codziennie w okolicach Werony; do pomienionego miasta w tym miesiącu przybyło 10 tysięcy żołnierza, 15 tysięcy spodziewaią się za dni kilka w Trewiso; wszystkie regimenta i diwizye opatrzono ogromną artilleryą. D. 12 przybył do Triestu wielki Mistrz Maltański z 7 Kawalerami.

z Bazilei 22. Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Nowo obrany Direktor Szwaycarow La Harpe, wprzód niżeli przyioł ofiarowaną sobie dostoyność, pisał do Direktoryatu Paryskiego, pytaiąc się, czyliby iego wybor był przyiemny rządowi Francuzkiemu? oswiadczył razem, że iako dobry obywatel, influencyi postronney podlegać nie chce, tam gdzie idzie o dobro narodu; przyrzeka iednak utrzymywać iedność między Francyą i Szwaycarami teraz szczęśliwie zkoiarzoną.

Odpisał imieniem Direktoryatu Merlin winszuiąc Direktorowi La Harpe i iego współziomkom takiego urzędnika, który będąc prywatnym ziednać umiał szacunek powszechny u Francuzow; a chociaż wygnany z kraiu, sprzyiał onemu statecznie; Dziś na pierwszym w Oyczyznie stopniu stanowszy, czynić będzie, czego po nim współobywatelow dobro i chwała narodu wyciąga.

z Frankfortu 24. Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Donieśliśmy dawniey, że Francuzki Direktoryat za wstawieniem się kollegi swoiego Treilhard, uwolnić z pod sekwestru kazał dobra Hrabiego de Metternich na lewym brzegu Renu położone. Dziś się pokazało, że tą wiadomość z prawdą się nie zgadza.

Nro 92.

DODATEK

DO

KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 18. SIERPNIA ROKU 1798. W SOBOTĘ

z Bruxelles 21. Lipca z Gazety Frankfort kiey.

Woyska w kraiu naszym rozłożone są w codziennym poruszeniu. Niektóre zmierzaią ku Renowi; inne tylko odmieniaią garnizon. z Mechlinii, Maestricht, i Luxembourga wiele artilleryi i ammunicyi poprowadzono do Moguncyi. Przed kilko dniami rozstrzelano u nas Xiędza z Tournai obwinionego o emigracyą. Dziś się pokazała niewinność iego; nigdy z domu nie wyieżdżał.

Rozumieliśmy że po konferencyach w Selz ukończonych polepszony będzie los emigrantow Belgickich. Stało się przeciwnie, szukaia ich wszędy: sekwestr włożono mianowicie na tych maiątek, którzy w ciwilney lub woyskowey służbie zostaia u Cesarza Jmści.

D. 25. Anglicy raz ieszcze ukazali się na brzegach Flandryiskich w ogromney sile: część znaczna flotty pod Ostendą znalazłszy wygodne stanowisko, trzyma się mieysca iednego dni kilka; 4 zbroyne statki podstąpiwszy pod Blankenberg dawały ognia do batteryi nie ukończonych; lecz Francuzi odpowiedzieli tak pomyślnie, iż nieprzyiaciel nic tu dokazać nie mogąc, na głębinę cofnąć się musiał.

Inna eskadra krąży na rzece Escaut, mianowicie zaś pod Flessingue, gdzie też zaięła kilka statkow Batawskich. Port Dunquerque długo był zamknięty; dziś z tamtąd gdy się iuż oddalili Anglicy, przyidzie podobno do skutku taiemna wyprawa, do którey 3 wielkie fregaty i 6 korwet są przeznaczone. Ale to niewprzód nastąpi, aż kommendant będzie przekonany, że na morzu nie potka nieprzyiacioł.

Woyska Francuzkie przez Departamenta Belgickie idą liczne i bardzo spiesznie w rozmaite strony. Od dni trzech tędy szło wiele regimentow do Bonn i Colonii, gdzie Ren przebyć maią; 5 tysięcy liczyliśmy rozmaitego żołnierza; wszystkich wyprowadzono z Berg op-zoom, Bois-le Duc, i innych twierdz Batawskich; oprócz tey dwie kolumny przez Namur, Liege, Ardennes i Luxembourg ciągną do Moguncyi.

Cokolwiek woyska ieszcze w kraiu naszym zostało, nie pozwalaią mu wodzowie iednodziennego nawet spoczynku. Nadbrzeżne przechodzą z mieysca na drugie, strzegąc się pilnie, ażeby czatuiącym zewszad Anglikom nie dozwoliły wylądowania nowego. Do Renu z tąd wysłano ludu tysięcy 20. Generał zawiaduiący naszym arsenałem poszedł za armią, zabrawszy broń wszelką, ammunicye, i ekwipaże.

W Luxembourgu i Maestricht gotuia bomby &c. Takowe przygotowania wątpliwość sprawuią o przedłużeniu niedawno zawartego pokoiu, tym sprawiedliwszą, że Officyerowie sposobiąc wcześnie żołnierza ażeby krwi i pracy nie żałował, wmawiać zaczynaią, iż ieszcze nie przyszedł dzień do złożenia broni przeznaczony i spoczynku, że Oyczyzna raz ieszcze potrzebować może pomocy i ratunku.

Generał en chef Hattry przeieżdżał przez miasto nasze do Hagi. Listy ztamtąd odebrane potwierdzaią, iż nigdy w całey Hollandyi tak tyle nie pracowało nad uzbroieniem wielkiey flotty, iak się dzieie teraz, lecz nie wielką zaiste mieć mogą Francuzi nadzieię w Hollenderskich posiłkach widząc wszystkie porty zprzymierzeńcow swoich zamknięte, podobnym iak Francuzkie sposobem.

W Paryżu Generał Iourdan podał Radzie 500. nowy proiekt zaciągu woyskowego. Według iego mysli, każdy obywatel bez żadnego wyłączenia od 18. do 25. lat maiący, bydź koniecznie powinien żołnierzem. Ten proiekt wielkie wrażenie uczynił na umysłach Belgow naszych. Jeżeli nieszczęściem w prawo się za mieni, padnie wraz klęska na Niderland, gdzie mamy liczną i piękną młodzież, na którey zbywa Francyi przez długą woynę wyniszczoney

z Rastadu 28. Lipca z Gazety Frankfortskiey

Dnia dzisieyszego Deputacya Rzeszy Niemieckiey odprawiła sessyą, na którey Minister Direktoryalny Moguncki podał do rozstrząsnienia ułożony przez się proiekt pokoiu; iutro ma bydź kommunikowany Posłom Francuzkim. Ten krok

zdał się Deputacyi naydzielnieyszym środkiem do ukończenia zbawiennego dzieła. Ztąd, i ustnych konferencyi, które nie mieszkaiąc rozpoczęłe będą, spodziewać się należy skutkow naypomyślnieyszych.

z Moguncyi 21. Lipca z Gazety Berlińskiey

Trybunał przez Francuzow ustanowiony w mieście naszym skazał na zapłatę pieniężną i więzienie 6. obywatelow z Ober Ingelheim przekonanych o to, że w uroczystość Bożego Ciała odprawowali publiczną dawnym zwyczaiem processyą, lud zachęcaiąc, ażeby niesłuchał prawa nowo ustanowionego.

Generał en chef Joubert wkrótce do nas iest spodziewany. W woysku Francuzkim nieustaiące obróty widziemy. Militarni i ciwilni urzędnicy nad zwyczay spokoynych czasow, pilnie pracuią w dopełnieniu zleconych obowiązkow. Naszą twierdzę w żywność opatrzyć spiesznie kazano. Generał Sztaby armii Moguńckiey, Szwaycarskiey, i Batawskiey, nowym sposobem urządzone bydź maią.

Od granic Szwaycarskich 21. Lipca z Gazety Berlińskiey.

Ponieważ w niektórych mieyscach obywatele wzgardzili kokardę narodową, zgromadzenie w Arau Prawodawcze prawem karę przepisało dla tych, którzyby oney nie nosili. Direktor La Harpe z Paryża przybył. Względem stolicy Rpltey nic ieszcze nie postanowiono. Na ostatnim posiedzeniu czytano następuiące pismo Direktoryatu.

Dwóch obywatelow Szwaycarskich zaniosło prożbę do zgromadzenia Prawodawczego, ażeby im wolno było zaciągać w kraiu włoczęgow na dopełnienie regimentow narodowych, które są w służbie Króla Hiszpańskiego. Prawodawce prożbę d. 5. Lipca odrzucili przez wzgląd, że włoczęga do półkow Szwaycarskich przyięty nie godzien iest żyć wspołeczności z obywatelami cnotliwemi.

Lecz ponieważ ieszcze nie ma ustawy przywołuiącey do Oyczyzny Szwaycarow z Hiszpanii, iak dawniey z Francyi i Hollandyi przywołano; rozumie Direktoryat, że półki dopełnić tym czasem należy. Hiszpania wprzymierzu iest z Francyą; nie pozwalaiąc Królowi Jmści Katolickiemu zaciągać u nas żołnierza, staniemy się stronnikami W. Britannii.. Nic ieszcze na to nie rzekli Prawodawce.

Półkownik Paravicini Kommendant naywyższy woysk 5. małych Cantonow, na rozkaz Direktoryatu został aresztowany; za złe onemu dziś poczytuią że się bronił walecznie. Znaydował się w Huningue u Generała May przyiaciela swoiego dla zgoienia ran w bitwie odniesionych. Ten to iest Officyer, który r. 1793. i 1794. będąc w służbie Hollenderskiey, Szwaycarom dzielnie przywodził.

D. 24. La Harpe nowy Rpltey Direktor, stanoł d. 20. w Arau. Zgromadzenie Prawodawcze nic ieszcze nie rzekło względem przyszłey kraiu naszego stolicy; z wielu iednak okoliczności miarkować można, iż miasto Berne otrzyma pierwszeństwo. Miłą odbieramy wiadomość, że po długich sporach i długim namysleniu, wielka liczba powiatow Grisońskich przyieła Konstytucyą Szwaycarom przez Francuzow narzuconą.

z Auszpurga 22. Lipca z Gazety Berlińskiey

Armia Austryacka nie tylko iest w komplecie woiennym, ale też pomnożona 4. regimentami Węgierskiey Infanteryi, 6. lekkiey iazdy. Według urzędowego etatu, ma Cesarz Jmść 62. regimenta infanteryi cięższkiey, 15. lekkiey, 17. graniczney, ogułem 94. regimenta, każdy od 3. tysięcy żołnierza, co wyniesie pieszego ludu 282. tysiące. Kawalerya składa się następuiącym sposobem.

Kirassyerskich regimentow iest 12. dragonii 15. huzarow 12. dwa ułanow, ieden lekkokonny. Ogułem 43. regimenta. Do tey siły ogromney przydać trzeba pospolite ruszenie Austryackie, mianowicie zaś Węgierskie, które iak wiadomo, zeszłego roku wynosiło 156. tysięcy zbroynego ludu. Tirolskich strzelcow, którey na ostatniey Kampanii distingwowali się pod Laudonem.

D O N I E S I E N I E.

W Magazynie Porcellany Saskiey na Zamkowey Ulicy w Wilnie w Domu WJP. Janowiczowey znayduią się następuiące wody mineralne świeżo sprowadzone iakoto.

Woda Freydenthalska	fl:	10
Woda Salcerska	fl:	7.
Woda Seydszycka	fl:	7.
Także i Sol Seydszycka paczek po groszy		16